

פרשתנו עוסקת בנס לידת יצחק עד עקדתו והקרבת האיל תמורתו.

בעל הנס צריך להכיר בניסו, להודות עליו ולפעול מכוחו. אברהם ושרה שנפקדו בדרך ניסית הודו לה' ופרסמו את גודל הנס, לכן עשו משתה גדול כמבואר בפסוק (פרק כא פסוק ח): "וַיַּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אֲבִרָהֶם מִשְׁתֶּה גְדוֹל בַּיּוֹם הַגָּמֵל אֶת־יִצְחָק". בנוסף לכך שרה דואגת לחנך את יצחק באוירה חינוכית מתאימה כך שלא יושפע מחברת ישמעאל. למרות זאת השטן קיטרג שכביכול אברהם לא הודה לה' כראוי כמו שכתב רש"י (פרק כב פסוק א): "אחר הדברים האלה - יש מרבותינו אומרים אחר דבריו של שטן, שהיה מקטרג ואומר מכל סעודה שעשה אברהם לא הקריב לפניך פר אחד או איל אחד" ולכן על מנת להוכיח את צדקותו של אברהם בא נסיון העקידה. אחר העקידה (כב יט) "וישב אברהם אל נעריו" אברהם ממשיך במלאכת הקודש של השפעה רוחנית על נעריו שנשארו מאחור בעולמם החומרי, מבלי להתגאות או להתנשא. אך לא מפורש מה עשה יצחק.

אומר המדרש בראשית רבה פרשה נו סימן יא: "ויצחק היכן הוא, רבי ברכיה ... שלחו אצל שם ללמוד ממנו תורה, משל לאשה שנתעשרה מפלכה, אמרה הואיל ומן הפלך הזה התעשרתי עוד אינו זז מתחת ידי לעולם, כך אמר אברהם כל שבא לידי אינו אלא בשביל שעסקתי בתורה ובמצות לפיכך איני רוצה שתזוז מזרעי לעולם". אברהם לא משאיר את יצחק לידו להשתעשע עימו אלא שולחו לישיבה מתוך הבנה שהתורה היא חיינו ובה תלויה השלמתנו גם אחרי ההתעלות הגדולה בעקידה.

גם בהפטרה מסופר על שני מעשי ניסים: השונמית שזוכה לבן בדומה לשרה, אך עוד קודם מסופר על אשת עובדיה שהנושה בא לקחת את ילדיה לעבדים, לאחר שלא הצליחה לשלם את חובה. אלישע מדריך אותה לשאול כלים, למלאם בשמן, ואז השמן מתרבה וממלא את כולם בדרך נס. למרות שלכאורה כעת יכולה להבין לבד מה עליה לעשות היא מתייעצת בנביא (מלכים ב פרק ד פסוק ז): "וַתָּבֹא וַתִּגְדַּל לְאִישׁ הָאֱלֹקִים וַיֹּאמֶר לָכִי מִכְרִי אֶת־הַשָּׁמֶן וְשַׁלְמִי אֶת נִשְׁיךָ וְאֶת וּבְנֶיךָ תִּחְיִי בַּנֹּתָר". לעומתה השונמית שזכתה לחבוק בן בדרך ניסית, לא שאלה מה ראוי לה לעשות עימו. כשגדל יצא אל הקוצרים ומת. אלישע מחיה את המת ומשיב אותו לאימו ואומר לה "שאי בנך". יתכן שרמוז בזה שיש לרומם אותו.

אצל אחרים שזכו לנס מצאנו שהבינו שיש לנהוג בו בדרך יחודית כמו בענין שמשון ששאלו הוריו (שופטים פרק יג פסוק יב): "מִה־יְהִיָּה מִשְׁפַּט־הַנָּעַר וּמַעֲשָׂהוּ" וכן חנה (שמואל א פרק א פסוק כ- כב): "וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵה' שְׂאֵלָתִיו... וַהֲבֵאתִיו וְנִרְאָה אֶת־פָּנָי ה' וַיֵּשֶׁב שָׁם עַד־עוֹלָם". הוריו של שמשון וחנה הבינו שהזכות אשר התגלגלה לידם לבן אשר נולד בדרך נס, מחייבת אותם לגדלו בדרך ייחודית המתאימה לזכות היוצרת מחוייבות.

הזוכה לנס צריך להרגיש חובת הודאה גדולה ולנצל את הנס לפעול גדולות ונצורות ולא לבזבז את הזכות שנפלה בחלקו. כך בכל אדם פרטי וכך בציבור. נתפלל שנזכה לסיעתא דשמיא גדולה ולנצלה לטובה.

שבת שלום ומבורך
ברכת ה' בכל מעשיכם
בברכה חמה שוש